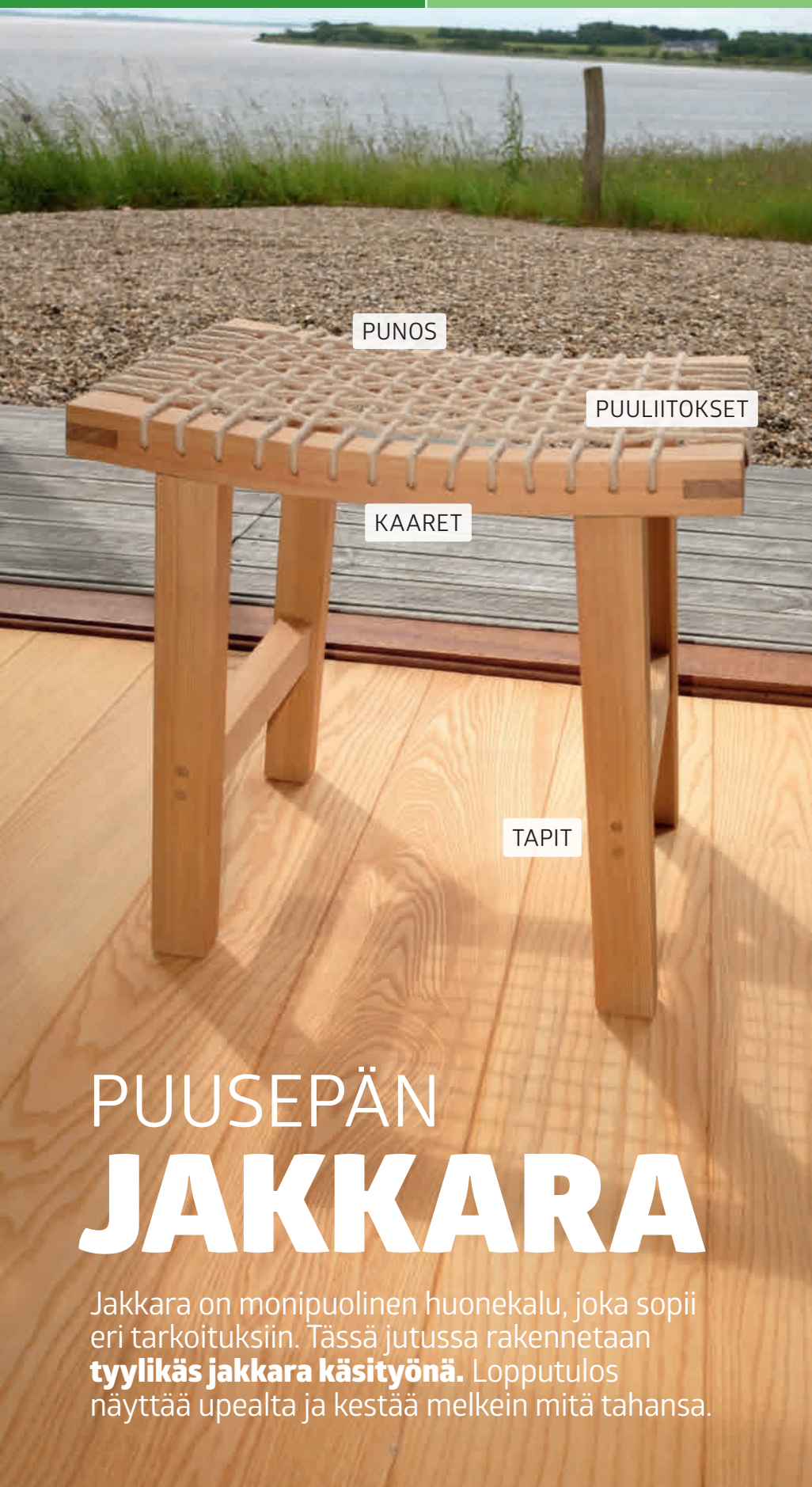

PUUSEPÄN JAKKARA

Jakkara on monipuolinen huonekalu, joka sopii eri tarkoituksiin. Tässä jutussa rakennetaan **tyylikäs jakkara käsityönä**. Lopputulos näyttää upealta ja kestää melkein mitä tahansa.

Tee Itse

VAIKEUSASTE

Liimapuun tekeminen on vaikeaa. Myös punoksen kiristäminen on tarkkaa työtä.

HELPPO

VAIKEA

VIE AIKAA

Noin päivän verran tehokasta työ-aikaa. Lisäksi tulevat kuivumisajat.

HINTA

Noin 60 euroa.

MATERIAALIT

1 rima, 45x45 mm, 360 cm

(sahataan 12x45 millin suikaleiksi ja liimataan yhteen istuinpuiksi):

- 2 kaarevaa osaa (A) á 45 cm
- 2 suoraa päätyosaa (B) á 34 cm
- 4 jalkaa (C) á 40 cm
- 2 poikkipuuta (D) á 27 cm
- Vaneria sapluunaa varten

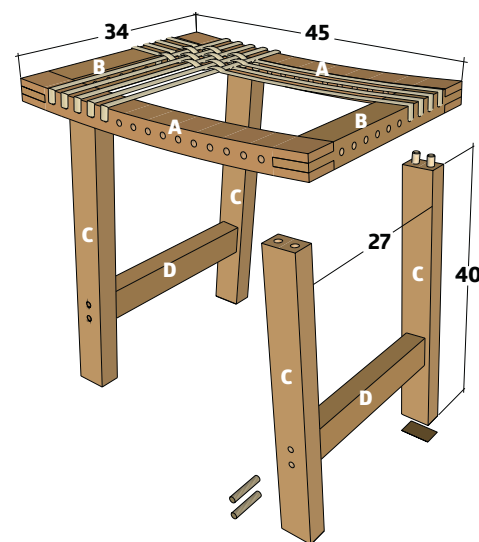
Lisäksi:

- PU-liimaa ja pieniä nauloja
- Tappeja: 8 kpl/8 mm, 9 kpl/10 mm
- Vahaa ja nahkapaikkoja
- Lankaa, noin 15 metriä

ERIKOISTYÖKALUT

- Selkäsaha

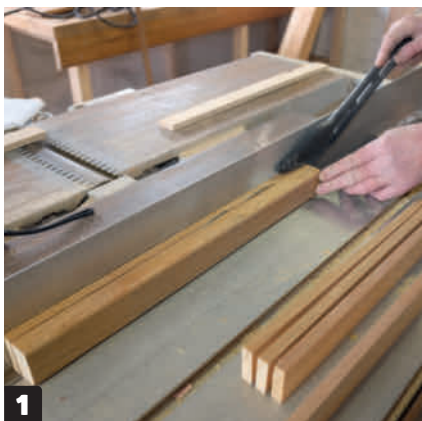
Jakkara koostuu kaarevasta punos-istuimesta (A ja B) ja kahdesta jalkaparista (C ja D). Sekä jalat että poikkipuut asennetaan tapeilla.

Runko

Jakkaran istuimen kehikko tehdään yhteen liimatuista rimoista, jotka sahataan itse 45x45 millin rimoista. Puun muotoiluun tarvitaan sapluuna, joka pitää rakentaa itse. Rimat liimataan yhteen ja puristetaan kiinni sapluunaan vuorokaudeksi.

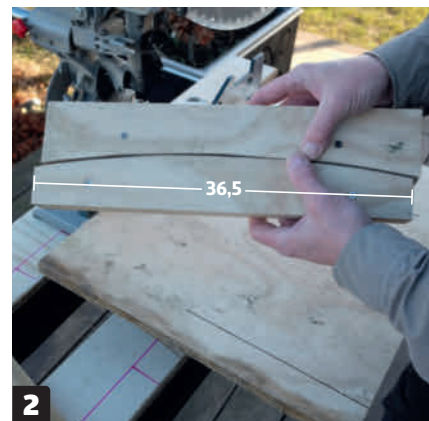
Sitä ennen rimoja lämmitetään 125-asteisessa uunissa vesihauteessa noin 30–40 minuuttia, jotta ne taipuvat kaarelle.

Osat yhdistetään rimoilla, jotka ovat hieman ylipitkiä. Ylimääräiset osat sahataan poikki lopuksi. Muista tehdä koeasennus ennen liimaamista.

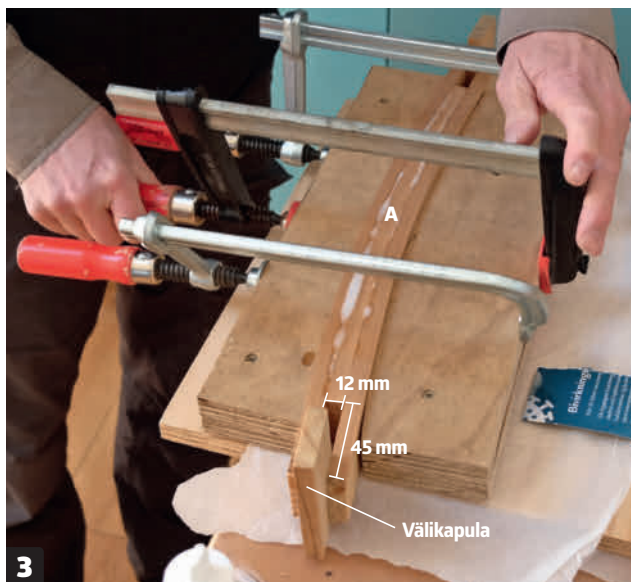

1 Sahaa lankut rimoiksi pöytäsiirkkelillä.

45x45 millin lankusta sahataan 12 kapeaa suikaletta. Voit ostaa rimat myös valmiina, jos löydät sopivia.

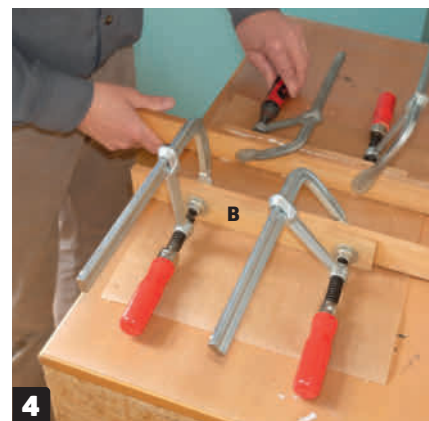

2 Tee vanerista sapluuna, jotta voit taivuttaa istuimen kehyspuut kaarelle. Molemmat osat tehdään kahdesta vanerinpalaista, jotka ruuvataan yhteen 36 millin paksuiksi sapluunaksi.

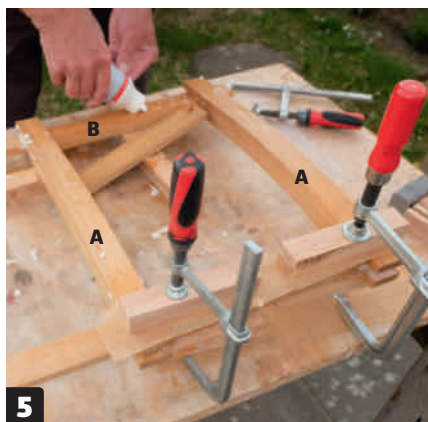

Kaarevat liimapuunpalat (A) yhdistetään.

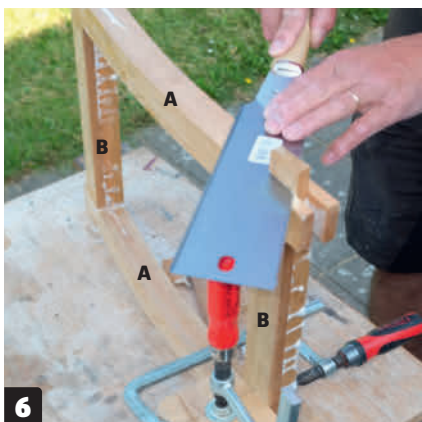
Levitä PU-liimaa lämmitetyille rimoille ja kiinnitä ne sapluunaan puristimilla. Sapluunan alempi osa on kiinnitetty vanerinpalaan parilla välikapulalla, joiden välissä on leivinpaperia, jotta liimatut rimat lähtevät irti sapluunasta vuorokauden päästä. Päihin asennetaan välikapulat, jotka pitävät huolen siitä, että väliin jää 12 millin rako.

4 Tee myös suorat osat (B). Keskimmäisen riman pitää olla pitkä, jotta siihen voi tehdä tapin. Liimaa aluksi yhteen vain kaksi rimaa. Viimeinen osa liimataan siinä vaiheessa, kun istuin kootaan.

5 Kokoa kehikko, kun liimapuut (A ja B) ovat kuivuneet vuorokauden. Tarkista, että ne ovat 36 millin paksuisia. Liimaa viimeiset rimat kiinni osiin (B) PU-liimalla ja purista ne kiinni.

6 Sahaa pois ylimääräiset pätkät selkäsahalla. Poista myös PU-liiman vaahto. Se kannattaa tehdä ennen liiman kuivumista. Voit käyttää pyyhkimiseen kuivaksi väännettyä rättiä.

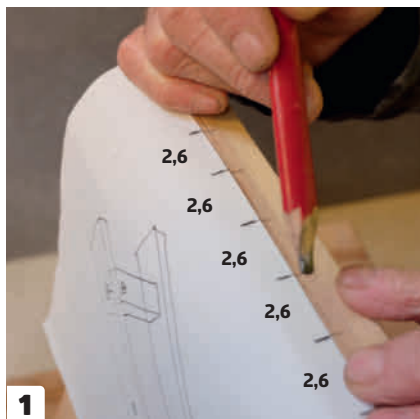

7 Hio kehikot ja pyöristä reunoja hieman, jotta ne kestävät paremmin kolhuja. Epä-keskokoimakone sopii reunojen hiomiseen hyvin.

Reiät ja jalat

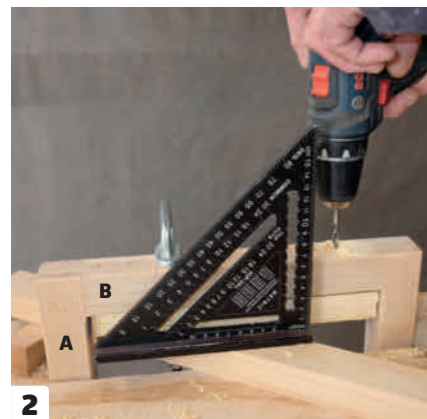
Nyt alkaa tarkka vaihe. Punosverkon reikien pitää olla täsmälleen yhtä kaukana toisistaan. Se onnistuu, kun piirrat reikien paikat sapluunan avulla.

Jalat ja niiden väliin tulevat vaaka-puut asennetaan tapeilla. Myös ne pitää kohdistaa tarkasti, jotta lopputulos näyttää siistiltä. Tässä tappien paikat merkitään pienillä nauloilla, jotka tekevät merkit jalkojen päihin, joihin porataan reiät tapeille. Muista tehdä poranterään syvyysrajoinit esimerkiksi teipistä, jotta rei'istä tulee oikean syvyiset.

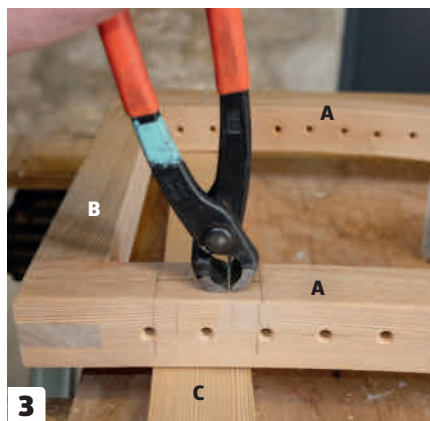
1

Piirrä reikien paikat kehikkoon. Merkit on helppo saada osumaan oikeisiin kohtiin paperisapluunan avulla. Pitkille sivuille tulee 14 reikää ja lyhyille 10.

2

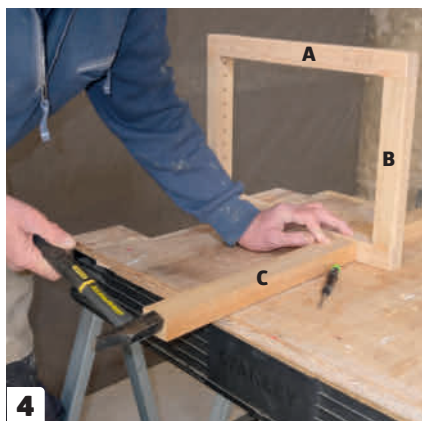
Poraa reiät suorakulman avulla, jotta ne eivät mene vinoon. Reiät ovat 4 millin kokoisia, ja niiden pintaan tehdään vähän laajemmat kolot. Käytä alla puukapulaa, jotta reiän reunat eivät rispaannu.

3

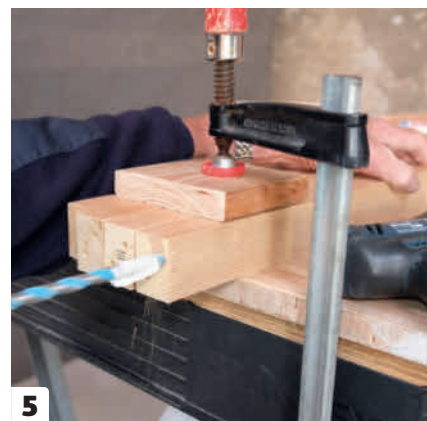
Merkitse jalkojen (C) paikat kehikkoon.

Ne asennetaan molemmista päistä kahdella tapilla toisen reiän vierestä. Kiinnitä tappien kohdille 2 millin naulat ja katkaise ne niin, että puuhun jää parin millin pätkä.

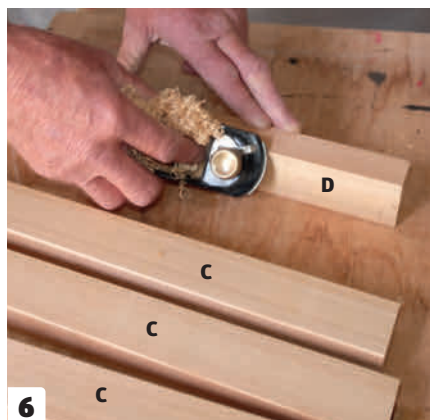
4

Aseta jalan keskikohta naulanpätkien päälle. Pane jalan toiseen päähän lyöntikapula ja lyö jalka naulanpätkiä vasten vasaralla. Nyt tappien paikat on merkitty.

5

Poraa tappien reiät. Tee reiät aluksi 5 millin terällä, jotta puu ei halkea, ja laajenna reikiä sitten 10 millin terällä (tappien halkaisija). Tässä rei'istä tehdään 2,5 senttiä syvät. Merkitse syvyys teipinpalalla.

6

Pyöristä jalkojen (C) ja poikkipuiden (D) reunat, jotta ne kestävät kolhuja. Se kannattaa tehdä ennen jakkaran kokoamista, jotta osiin on helppo päästä käsiksi.

7

Kokoa jalat ja kiinnitä ne kehikkoon. Kiinnitä poikkipuut (D) jalkojen väliin liimalla ja 8 millin tapeilla, jotka jäävät näkyviin. Jalat on kiinnitetty 10 millin tapeilla kehikkoon (A ja B), mutta tapit jäävät piiloon. Saha poikkipuiden tapeista ylimääräinen osa pois ja hio pinta tasaiseksi.

Istuin ja viimeistely

Jakkaran jalat pitää sahata yhtä pitkiksi, jotta jakkarasta tulee tukeva ja sillä on mukava istua.

Punoksen tekemiseen käytetään muovinarua, joka näyttää hampulta. Punoksen tekemiseen tarvitaan kaksi narua – 10 metrin naru lyhyelle sivulle ja 5 metrin naru pitkälle sivulle. Naru vedetään reikien läpi teipistä tehdyllä ”neulalla”.

Puuosat kannattaa pintakäsitellä ennen punoksen tekemistä. Tässä käytetään vahaa.

1 Sääda jalkojen pituutta, kunnes jakkara on tukeva. Nosta jakkara suoralle alustalle, merkitse jalkojen pituus ja piirrä niihin suorat viivat esimerkiksi vanerinpalan avulla.

2 Sahaa jalat yhtä pitkiksi. Purista jakkara kiinni parilla puristimella ja sahaa jalat poikki selkäsahalla tarkasti viivoja pitkin.

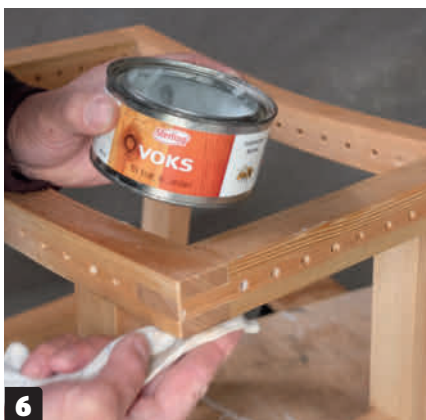
3 Tee nurkkiin isommat kolot, jotta saat piilotettua narujen päihin tulevat solmut.

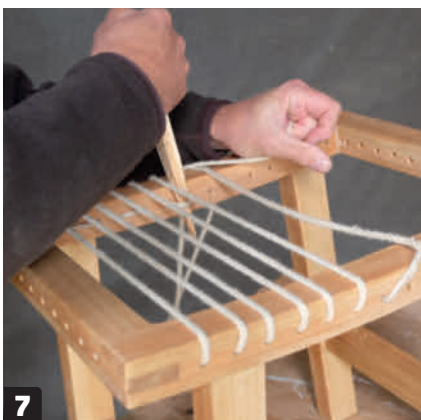
4 Hioa jakkara epäkeskokiomakoneella joka puolelta. Pidä kone koko ajan liikkeellä, jotta puuhun ei tule koloja.

5 Tässä jalkoihin liimataan nahkalaput, jotta jalat eivät naarmuta lattiaa. Nahkalapalasta tehdään vähän pienemmät kuin jalkojen päistä.

6 Vahaa jakkara kertaalleen punoksen kohdalta. Vaha hylkii likaa ja helpottaa jakkaran puhdistamista. Voit käsitellä pinnan myös öljyllä, saippualla tai lakalla.

7 Tee punos. Lyhyelle sivulle tarvitaan noin 10 metrin pituinen naru. Tee narun päähän solmu, upota se isoon koloon ja vedä naru reikien läpi. Muista kiristää naru kunnolla. Voit käyttää apuna puukapulaa.

8 Vedä naru pitkän sivun reikien läpi, jotta saat aikaan punoksen. Tämän narun pitää olla vain 5 metriä pitkä. Naru pujotetaan reikien läpi liimaamalla teippi narun päin ympärille.